

(271-1.1)

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap.
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

A főrendek.

Nagybecskerek, május 10.

A tegnapi nap a liberális eszme diadalát jelenti a főrendiházban. Többen voltak ugyan, a kik elleneztek a tervezett reformokat, úgy de gróf Csáky közoktatásügyi miniszter oly meggyőző érveléssel elmondott, s az érvek oly gazdagsága által támogatott beszédben verte vissza a támadásokat, hogy a főendiház hosszu és zajos éljenzésben tört ki, s dokumentálták, hogy ott van ugyan e kérdésben ellenzék, de a többség akarata ugyanaz a mi a kormányé. A történetek után immár világos, hogy ama hírek, melyek a költségvetés főrendiházi tárgyalását megelőzték s melyek szerint e testület klerikális tagjai elhatározták volna, hogy a költségvetést nem fogadják el, e hírek teljesen megfordított értelemben gyakorolták benyomásukat a közvéleményre. Azok, a kiktől e híresztelések kiindultak, nyilván azt hitték, hogy pánikot okoznak, remélték, hogy a kormány térdre fog esni, s esdekelve, összetett kézzel fogja kérni, hogy a magas főrendek most az egyszer gyakoroljanak kegyelmet. De hibás volt a kalkuláció. A kormány nem ijedt meg, a közvélemény nem vesztette el lélekjelenlétét és mi tökéletes és teljes lelki nyugalommal tekintettünk amaz eshetőség elé, hogy a főrendiház elveti a költségvetést. Pe. sze nem tulajdonképpen az eshetőség, mint inkább az azzal való fenyegetés él. Mert igen nagyra tartjuk a méltóságos törvényhozóink klerikális buzgóságát és ultramontán meggyőződés szilárdságát, de azt a bátorságot, hogy az államháztartás költségelirányzatát elvessék, szintén megvallva, még sem tesszük fel a főrendiházról. A polgárisult Európa parlamenti történelmében bizonyára ez lenne az első eset, hogy egy állam peerkamarája megengedi magának a költségvetés visszautasítását; és pedig nem pénzügyi okok-

ból, hanem mert a kormányprogram egy bizonyos irányához nincs bizalma. Szándékosan mondtuk s nyomatékkal ismételtük, ezt a bátorságot nem tettük fel a főrendiházról, vagy inkább annak mindenestre képzelhető klerikális többségéről. A főrendiházak hivatása olyan, hogy ily jogokat nem arrogálhatnak maguknak. Ha mégis megteszik, ám akkor az alkotmányos fejlődés folyamán jogkörük majd megfelelően megszorítottatik. A főrendiházak hivatása a konzervatív momentum az állami fejlődésben szemben a népképviselő progresszív elemével, ha az alulról érvényesülő haladási hajlam nagyon viharos átalakulássá való elfajulással fenyeget. Ily esetekben érvényesítheti a főrendiház mérséklő, fékező befolyását, de ily esetekben is csak okos, józan, számító és semmiesetre sem kihívó módon. Magyarországon az most nem történik. Ma alulról nem érvényesül forradalmi törekvés, hanem a kormány és a vele egyetértő közvélemény egyházpolitikai állapotaink természetes fejlődésének a mult által tökéletesen igazolt és a jövő által éppen megkövetelt liberális irányt kívánnak adni. Ez a főrendiház klerikális urainak tetszik, vagy nem. De tartósan nem fogják megakadályozhatni semmiesetre sem és legkevésbé szabad megengedni magoknak azt, hogy a költségvetés megtagadását játszsák ki tromfnak a szabadelvű kormánypolitika ellen. Ha mégis megteszik, majd gondoskodnak róla, hogy bizonyos fák ne nőjjenek az egekbe. A költségvetés megtagadása oly radikális eszköz, hogy még az alsóházak is csak a legkritikább esetekben nyulnak hozzá. Ha tehát egy főrendiház ezt az eszközt minden jogosultság nélkül alkalmazza, ezzel elvesztette igényét arra, hogy kiméletesen bánjon vele a népképviselő és az a közvélemény, a melyet sorompóba szőlített. A mi különösen a mi főrendiházunkat illeti, ez egyszer már ellenmondásba eres-

kedett az egyházpolitika miatt a közvéleményvel, a minek az volt a következménye, hogy a főrendiház feudalisztikus szervezete meg lett döntve s a demokratikus elem részére bizonyos tér lett biztosítva az új peerkamarában. Ha a méltóságos törvényhozók oda akarják vinni a dolgot, hogy a demokrata befolyások még tágabb tért nyerjenek a főrendiházban, csak azt az utat kell választaniok, melyet néhány tüzes fej ajánlott nekik mint legjobbat, t. i. a budgetmegtagadás utját.

Még csak nem is gratulálhatunk a főrendiháznak, hogy nem követte el a hibát, melyet feltételeztünk róla. Ez a hiba annyival könnyebben elmaradhatott, mint-hogy a főrendiház önfenntartási ösztönének okvetlen fel kellett ellene lázadnia.

A klerikális főrendek egyik fenyegetése tehát, az t. i., hogy nem szavazzák meg a költségvetést, immár semmivé lett. Vivant sequentes!

A bolgár fejedelem utja. Fiuméből írják, hogy Ferdinánd bolgárfejedelem ifju nejével tegnap reggel indultak onnan Bródon át Bulgáriába. A magas vendégek külön vonaton utaztak. A szalonkocsik a Zichy-móló tövéhez toltak pár száz lépésnyire a hajóhoz, melyen a fejedelmi pár az éjet töltötte. A beszállásnál József főherceg és neje várták a fejedelmi párt és vettek tőlük szives bucsut. Jóllehet a fejedelem a legszigorubb inkognitóban utazik, a polgármester s többen mégis megjelentek tiszteletükre.

A szerb kereskedelmi szerződés. A képviselőház közgazd. bizottsága tegnapi ülésén hitelesítven a telepítésekre vonatkozó törvényjavaslat tárgyában annak előadója Sztáray István gróf által előterjesztett jelentést, tárgyalás alá vette a kereskedelmi viszonyainknak Szerbiával legfeljebb 1893. évi decs. 31-ig való ideiglenes rendesítéséről szóló törvényjavaslatot, melyet Rosenberg Gyula előadó ismertetett, kiemelve az okot, mely az ideiglenes rendezésre vonatkozó felhatalmazás meghosszabbítását szükségessé teszi. Hajós József elfogadja a törvényjavaslatot, de

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Tavaszi hervadás.

A frissen hullott esőtől harmatos füvek százele illata beszáll a kis szoba nyitott ablakán. A felhők alól még egyszer visszatekintő sugár beröppenne oda ül a hófehér ágy csipkés párnáira s esőjával rózsaszínű fényt lehel a halvány vonásokra.

A beteg megmozdul. Vékony fehér karját fölemeli, mintha üdvözölni akarná a fényes, enyélő sugarat. Sötét árnyéku szemei fölnyilnak s fátyolos tekintettel keresnek valamit ott, ahonnan az a mámoros illat jött, ahová a sugár ismét visszatér; sajtalán csend van körülte, a nap-pali élet moraja már elnémult, az est álmosodásának hangjai még késnek: alkony van. A szoba világa enyhén dereng körülte, keble élvezettel szívja be a kertből besuhanó virág illatot.

Tavasz van odakünn.

As ablak előtt álló barackfa ágai megint-ganak az esti fuvalom érintésére s virágok hintik be a széles köpárkányt. Egy épen az ágy alá repül. Snirmaiból csak egy van meg s a pusztán maradt kehely levelei közül busan emelkednek ki a poroda szálak lehajló sárga fejecskéi. Elhervadt már.

Fejét féleldalt fordítja, szemei rátapadnak a széthullott tavasszi virágra s hesszas tekintettel maradnak elmerengve azon a letört virágon, azon a fonnyadt testszerű szirmon.

Ugy elgondolkozik azon a virágon, úgy elmereng a tavasz fényén, illatán.

Ugy tetszik, mintha az az ablak, amelyik előtt most a barackfa hullatja virágait, annak a hosszu klastrom-utczai háznak az ablaka lenne, amelyiknek kék és fehér jácsintjaiban most két éve olyan sokan gyönyörködtek s mintha látná az alkonyi órák sétálóit, amint ott hosszu sorban

haladnak el, tekintetökkel a jácsintokat — és talán még valami mást is keresve. Végre jön ő is, a mint az óra a szomszéd egyház tornyában az ötödik üti; egy tekintet, egy köszönés, semmi egyéb, de mégis, mintha sokkal többet érne azoknak a többieknek minden édeskés mesolyánál, mintha kedvesebb lenne még az ő szép jácsintjainál is.

Oh, azok a kedves jácsintok. Hányszor nézte el gyöngéd szeretettel a világossárga vastag leveleket, milyen türelmetlenül várta, mint bontakoznak ki azokból a kedves, illatos szirmok, melyek tavaszt varázsolnak a szoba kellemes melegébe, mikor még odakünn egész zordonságával ül a város fölött a tél hidege, hava.

Hogy öntözgette, gondozta, szerette őket, nem adott volna belőlük egyet a világ minden kincseért valakinek, csak egyszer, egy bálon — neki.

Oh, milyen varázs volt abban a fehér jácsintban.

Mikor leszakítottak még tél volt, mikor odaadta neki, virágzó kikelet, ragyogó tavasz kelt ki belőle, sugaras fénynyel vonva be az egész világot, csodás meleggel töltve el szívét.

Drága, kedves jácsintok. Elszáradtak már odakünn a kertben is; a forró nap, melytől a hóvirág patyolatareza elhervadt, őket is megölte.

Künn már gyöngyvirág nyilik a hős árnyékban s nomsokára fehér akácztól lesz havas a dombalj, a hol először mondta ő: szeretlek. És mintha a sárga rigók fuvola hangja is azt ismételte volna: szeretlek, mintha a vadgalamb bugásában is hangzott volna felé: örökre.

Olyan mámorító, olyan édes annak a tavasznak még az emléke is. Milyen öröm volt, mikor az első nefejeits kék szeme mosolygott feléjük a fűből, mikor együtt jártak a mezőn, hol napsugárral kaczerkódó pillangók teregették szines szárnyaikat a madárdaltól hangos légben. S mohén csókolva le a szüzies szirmok mézét,

könnyen, vidám gondatlansággal szálltak tovább más virágra.

— Hü maradsz-e hozzám e távolban is? Egy szemrehányó, mély tekintet volt a válasz, a miért ő oda borult a kis keszre s bűnbánattal csókolta meg azokat.

— Lásd, én nem kértem, fogsz-e szeretni mást...

— Soha. És a bolyhos dereku, sománcos szárnyu longók behó táncokban olyan guanyosan tűmögtek a virágokon. A cserfák széles levelei megmozdultak s mint egy elhaló, mély sóhajlás sikamlott a lombok közt át a szellő, az erdő árnyékos sűrűjébe távozva.

Elmúlt a tavasz s a nyár olyan hosszu, olyan halmas volt égető napjaival. Anután hullani kezdtek a megsárgult, elszáradt levelek a nagy, szomeru nyárfa bánatosan ingó galyairól s ő a távosé madaraktól küldte híró szavát, szive isenését utána és várta minden nap válasát, érkesését.

Egyszer érkesett is valaki.

— Férjhes kell menned. Éppen az őzni rózsákkal beszélt róla, mikor ez a hang fölressentette. Csodálkosott nagyon. Hogy anután mit beszéltek, csak úgy félelemban hallotta, mintha kérő asszonyi bessed, parancsoló, durva szó, haragos tekintet, bánatosan seled arc s talán egy pár könyecsepp sajátságos vegyülete venné körül, a szemek reá irányosva, a bessed hozzá intáve. Leccukta szemeit és álmodott tovább.

Azután hallotta, mint emlegetnek gazdagságot és szegénységet, fényt, ragyogást, szegényt és nyomort összevissza, zavaros, szenvedélyes, kérő és siránkozó hangokon. Nem értette. Csodálkosó tekintete lelkének egész ártatlanságával kérdezte, miért kell neki mindent hallani, látni. Egyszer aztán megkapta a választ. Fonalat

törlendőnek véli belőle azon passzust, mely az ideiglenes meghosszabbított kereskedelmi szerződés és állategészségügyi egyezmény helyett új megállapodások létesítésére is felhatalmazza a kormányt. Lukács miniszter felvilágosításai a bizottság több tagjának pártoló felszólalása után a törvényjavaslat változatlanul elfogadtatván, az ülés véget ért.

HIREK.

— **Lapunk legközelebbi száma** a holnapi ünnep folytán pénteken esti 6 órakor jelenik meg.

— **Pápai áldás.** Mint már említettük XIII. Leo pápa áldását Schaffer Antal apát plébános, praelatus holnap áldozó csütörtökön délelőtt a 10 órai mise után fogja hívóinek a róm. kath. plébánia templomában kiosztani.

— **Tavaszi közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt folytatta Rónay Jenő főispán elnöklete alatt tavaszi közgyűlését, mint az a második napon nem éppen meglepő, a bizottsági tagok gyér részvétele mellett. A ma szőnyegre került tárgyak közül kiemeljük, hogy a magyar-íttebi bíróválasztás helyben hagyatva s hogy Aurelházának még egy piczi darabját sem fogja Temes Torontáltól elkönfiskálni. A becskerekai tisztviselők fizetése is napirenden volt, miután többen felebbzték a városi közgyűlés határozatát. A törvényhatósági bizottság egyhangulag jóváhagyta. Hosszabb vitát csak a csakovai vasut provokált. Az állandó választmány javaslata szerint a kért 6000 forint kilométerenkint csak akkor volna megadandó, ha a torontáli helyi érdekű vasut igazgatósága is ugyanazt véleményezi. E mellett foglalt állást felszólalásában Daniel alispán és Krzstics János, míg Rónay János és dr. Demkó Pál országgyűlési képviselők, továbbá Molnár Sándor azt akarták, hogy a közgyűlés a megye hozzájárulását már ma mondja ki elvben. A közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát azon hozzátétellel, hogy az alispán a legközelebbi közgyűlésen tegyen jelentést. Az adó felszámolási bizottságba megválasztott rendes tagnak Manojlovits Miklós, póttagnak Eisenstädter Ignác. A közgyűlést holnap délelőtt 10 órakor folytatják.

— **A torontálmegyei gazdasági egyesület** tegnap délután 4 órakor tartotta meg rendezévi közgyűlését Rónay Ernő alelnök elnöklete alatt. Jelen voltak a következő egyleti tagok: Br. Nikolics Fedor, Babics József, br. Baics Iván, Wachtl Leo, Rónay Jenő és János, Daniel László, Csávossy Gyula, Dús Sándor, Daniel József, Tellesky Risztó, Botka Béla, Poreszkay Béla, gr. Bethlen Miklós, dr. Kuhn Lajos, Bakalovich Ágost, Winkler Gyula, gr. Smettov Rikard, Steinitzer Géza, dr. Dellimanich Lajos, Kikinday Béla és Bartók Géza titkár. A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be: Ugy a pénztári jelentés mint a múlt évi pénztári állapot megvizsgálásáról szóló jelentés tudomásul vétetett, s a felmentvény megadatott. Erdői Dániel után megüresedett választmányi tagságra Draxler Lipót választott meg. A jelen évre állatdíjazásra 500 frtot szavazott meg a közgyűlés, egyszersmind elhatározván, hogy Törökbecsén és Istvánvölgyön

keresett virágcsokrához egy szekrényben s egy fekete szegélyű lapot talált ott az ő nevével... A fehér és kék jáczintok nem nyitak azon a tavaszon az utcázföldi ablakban, talán megfeledeztek róluk a nagy öröm közben, amelyet aranysegélyű, koronás eljegyzési lapok tudtára adták a világnak, a kis földszintes háznak lakói palatába fognak költözni.

Az esküvő megtörtént. Az élet megváltozott, talán még az emléke sem maradt fenn annak a virágos ablaknak és még sok egyébnek, ami a mögött volt, ami a mögött történt.

A beteg fiatal asszony megkísérte, hogy fejét fölemelje, hogy az ablakon kitekintsen, hiszen tavasz van odakint, derült szép tavaszi este. Nincs ereje hozzá. Csak azt a hegyecsucot keresi bágyadt tekintetével, amerre ő távozott egykor, ahonnan érkezését annyit várta akkor. Violaszin palást borul a hegyek hátára, rajta zománccos fényvel verődnek vissza a távozó nap sugarai, amíg a hegyen tul leszáll. Csak a kar masszin szegélyű felhők látják még az eltűnt tűzgolyót.

Az árnyak megnövekednek, az utolsó sugár visszaverődő fénye is kialszik a távoli hegyormon s az égen megvilan az első csillag halványan reszögő fénye.

Künn a kert bokrai közt megszólal a ülemilk síró csattogása, föltámad az est zsongó élete.

Odabenn csend van... az örök álom boldog némasága.

lóversenyek és ügető versenyeket rendez. A versenyek rendezésére egy bizottság küldetett ki, melybe beválasztottak: Botka Béla, Daniel József, Daniel János és ifj. Daniel Pál, Damasakin Arzén, van Royen, Urbán Iván, Bischitz, Rohonczy Gida, gr. Bethlen és Solyos Gusztáv. — Gazdasági tudósítónak a földmívelési miniszternek ajánlatnak ifj. Daniel Pál és Bakosi Sándor. — A közgyűlés elvben kimondja, hogy támogatja a Temesvárot felállítandó cukorgyárat és megengedi, hogy a felhívásokon az egylet mint olyan szerepeljen. — A millenium méltó megünneplésére véget az igazgatóság az összes tagokhoz felhívást fog intézni, egyszersmind megbizatik, hogy a megyei hatósággal érintkezésbe lépjen. — Bartók Géza titkár a kért két havi szabadság megadatik, helyettesül Kikinday Bélát választja meg a közgyűlés. Több tárgy nem lévén, alelnök délután 5 órakor bezárja az ülést.

— **Keresztjáró napok.** A keresztjáró körmenetek a lapunkban említett sorrendben tartattak meg. Mindhárom napon Schaffer Antal apát-plébános, pápai kamarás, praelatus vezette fényes segédlet mellett a körmeneteket, a misékben az iskolás gyermekek és nagyszámú ájtatos hívők vettek részt. Legfűnyesebb volt a körmenet ma reggel. A fehér ruhás leánykák serege is — a kik az elmúlt napok hűvös időjárásában fáztak, dideregtek — mintha megsokasodott volna. S a mosolygó gyermekarcok látása meghatóan szép képet tárt a szemlélő elé. Lehetetlen is, hogy az ártatlan szívek imája, azoknak szolozmája, a kik ájtatosságukkal a mindenható végtelen kegyelméért esengtek, odafönn az egekben meghallgatást ne nyerjen. Az ég kiderült utjokra s a fák ropogva nyújtóztatták ki hosszú téli álmukban megszibadt tagjaikat, hirdelve a szép, az igazi május beköszöntését.

— **Estély.** A tavaszi közgyűlés alkalmából itt időző vendégek tiszteletére a jeunesse dorée tegnap este a Koronaszállóteremben estélyt rendezett, mely minden tekintetben a legsikerültebbnek mondható. A társaság kilencz órakor vacsorához ült, azután pedig a tánczhoz látott a fiatal-ság, mely a késő éjjeli órákig tartott. A tapintatos rendezés Fornszék Béla ügyes kezét dicséri. A hölgyek névsora a következő: Rónay Jenőné, Daniel Lászlóné, Daniel Jánosné, Zsiros Mihályné, Bobor Gyuláné, özv. Gyertyánffy né, özv. Kulifayné, Mihalovich Ödönne, Linyacszy Pálné, Vécsey Gabriella, Vlahovich Melanie, Petrovics Irén, Bobor Sári, Gyertyánffy Lola és Margit.

— **Tanitógyűlés.** A Délmagyarországi tanító-egylet nagybecskerekai fiókja f. évi tavaszi gyűlést május hó 18-án tartja délelőtt 9 órakor Melenczén a „Ruszanda-türdő” győgytermében. A gyűlés tárgyszora a következő: 1. Elnöki megnyitó; 2. „Az időhatározó”, gyakorlati tanítás, tartja Fritz István melenczei községi tanító; 3. Gyermekvédelem, előadó Rózsa Ferencz óteleki községi tanító; 4. A jótekonyság iránti érzék fejlesztése, előadó Wégling István nagybecskerekai községi iskolai tanító; 5. A vallásos nevelés elmélete, előadó Schmidt Mihály szerb neuzinai tanító; 6. Az őszi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása; 7. Egyleti folyó ügyek; 8. Jelentés a tanszermuzem állapotáról; 9. Interpellációk és indítványok. Az ülés után déli 1 órakor közös ebéd lesz, a melyen a teríték ára 1 forint, este 8 órakor pedig zártkörű tánczestély lesz, melynek belépti díja tagoknak 50 krajczár, nemtagoknak 80 krajczár, család-jegy 2 frt. A torontáli helyi érdekű vasuton utazók számára, a kik vasuti csatlakozás hiányában már a gyűlést megelőző nap esti 8 órakor érkeznek Melenczére, ingyen szállásról gondoskodva lesz. A kik ily szállást igénybe venni óhajtanak, sziveskedjenek ebbeli szándékukat legkésőbb f. hó 16-ig Fritz István tanító urnál Melenczén bejelenteni. Az érkezőket a rendezőség és a kirendelt kocsi várják. A tánczestély tiszta jövedelme a „Torontálmegyei Steinbach-alap” gyarapítására fordítatik.

— **A nagybecskerekai távbeszélő** használatára újabban a következők szereztek jogot: Népbank sz. 62, Haidegger Ödön sz. 63, Prandel Rezső sz. 64, a csendőrlaktanya sz. 65, Daun Gyula sz. 66, Dunagőzhajózási társulat ügynöksége sz. 67.

— **A jótekonny növénylet** Vécsey Istvánné elnöklete alatt, számos tag jelenlétében f. hó 7-én tartotta meg az évi közgyűlését, melyen a tisztviselők újból megválasztattak, a pénztárosnak és számvizsgáló bizottságnak a felmentvény megadatott. Az elnöki jelentés a felmentvény megadományban gazdag évről tanuskodott, melyből mint tükörről láttuk az egyletnek a múlt évben kifejtett sokoldalú munkásságát. Az elaggott szegények segélyezésére 570 frtot, a városi inségek ruházatára 50 frtot, a népkonyhára 70 frtot, a kisedékek számára felállított karácsonyfára 120 frtot, a kisedékvő fentartására 253 frt 83 krt

fordított az egyesület. Tagjai busgón segédkeztek a múlt őszel felállított két népkonyha ellenőrzése körül s mindenütt, hol a humanizmus nevében gyöngéd kezekkel kellett a szenvedők könnyeit letörölni. A nemes önfeláldozás és tevékenység méltatását látjuk viszont a társadalom részéről abban, hogy a lefolyt évben egy tánczestély eredményeül 1055 frt 17 kr, a közoktatásügyi miniszter részéről 150 frt és Nagy Becskerek város részéről 800 frt adomány folyt be a növénylet céljaira. — Tagok száma 108. Bevétel 4071 frt 47 kr, kiadás 3179 frt 62 kr; ennél fogva 891 frt 85 krral gyarapodott az egylet vagyona, mely 9444 frt 89 krra rug. A választmány következő tagok megválasztásával lön kiegészítve: Beller Istvánné, Daniel Lászlóné, ifj. Demkó Pálné, Hack Jánosné, özv. Karácsonyiné, Rónay Jenőné és Szalay Józsefné. Tagok újabban beléptek: Witt Lászlóné, ifj. Demkó Pálné, Szlavikovszky Gizella, Szöllösy Kálmánné, Mayer Rezsőné, Edenburg Otília, Bielek Mihályné, Petrovics Julia, Weiserschan Luisa, Daniel Lászlóné, özv. Karácsonyiné és Wingler Ferenczné.

— **Tavaszi!** Az örökmosolyu napisten végre valahára látatja ragyogó ábrázatát. A hosszú tél folyamán elfáult lélek, a nélkülözött tavasz-elő miatt reménytelenné lett szívek újra élédnek, örülnek. Ma van az első igazi tavaszi nap, a mely erőszakosan rázkódtatja meg a természet felgyülemlett nedvétől megtelt anyaföld előlínök kipattanását. Üdvözöljük s öröm és hálatelt kebellet fogadjuk a legszebb időszak beköszöntését s abban a hiszemben vagyunk, hogy a visszatért madarsereg csicsérgése, a virágok fakadása, a tavasz rég nem élvezett tiszta örömeinek forrását jelentik s letarolt, sivar kertjeink hamarosan újra virulóvá és illatozóvá lesznek.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Lauka Gusztáv ur a következő köszönet nyilvánítás közvételére kéri fel lapunkat: Kötelesség tudó embernek mindig fáj, ha háláját csak szavakban képes kifejezni. Feledhetlen nöm halála alkalmából, az őszinte részvétnek annyi vigasztaló nyilatkozataival siettek igaz barátaim és ismerőseim nehéz fájdalmamat enyhíteni, hogy én az élet alkonyát is már-már meghaladó koromnál fogva képtelen vagyok azt mindenkinek külön írásban megköszönni. Fogadják tehát összesen felebaráti szeretetük keresetlen nyilatkozásáért, mely köszönetemet és örök hálamat. — Nagybecskerek, 1893. május 10 én. Lauka Gusztáv.

— **Szélhámos tanuló.** Az aradi rendőrség letartóztatta Muntyán Miklós 19 éves útut, aki az aradi román tanítóképezde harmad éves növendéke. Muntyán ugyanis hónapos szobát fogadott s másnap már ellopta szállásadójának két nadrágját. Ekkor ismét más helyen fogadott lakás, de onnan is megszökött gazdájának téli kabátjával. A lopott tárgyakat részint eladta, részint elzalogosította. Mikor éppen újabb szobát akart fogadni — elcsipte a rendőrség.

— **Unikum permetező.** A számtalan meddő kísérletek után végre oly hazai gyártmányu peronospora permetezőt állítottak elő, mely egyrészt kiküszöböli a meglévő rendszerűeknek összes hibáit, másrészt munkaképesség, minőség és tartósságra nézve a legelső külföldi gyártmányokkal fényesen kiállta a versenyt. A komplikált légüst mely esütörtököt mond, ha a tartány behorpad, az Unikumnál teljesen hiányzik. A légüstös szisztémájú permetezők, hogy be ne horpadjanak, tulságos erős vastartánnyal bírnak és így már üresen is nagyon neheznek, a legkisebb súlyuk 7 1/10 kiló, holott az „Unikum” permetezőnek erős és tartós, de rendkívül egyszerű szerkezete és könnyű vörösrézartánnyal lön, tökéletesen felszerelve is bámulatos könnyű, csak 3 1/2 kiló súlyu! E kézzel fogható nagy előnyök révén az „Unikum” szőlő-permetező felülmúlja az összes eddig létező hazai és külföldi gyártmányokat és méltán tüntettetett ki az első díjjal arany éremmel az orsz. magyar kert egyesület ezidei tavaszi kiállításán valamennyi belföldi és idegen versenyzők közt. Az Unikum permetező kitűnőségét különben ama körülmény is bizonyítja, hogy Mauthner Ödön ismert magkereskedőnk, ki a jelesebb vívmányokat főleg hogy ha hazaiak, nagyon felkarolja, ezen szőlőpermetezőnek elárúsító jogát egész Európára kiterjedőleg megszerezte.

— **Utonálló banda** elfogatásáról veszünk hírt. A délvidek néhány községében garázdálkodott e négy tagból álló banda, s egész a negyvenes évek betyár romantikája szerint voltak szervezve. Nem hiányoztak a gyorslábú lovak, töltött pisztolyok, balta, dorong. Hegyszakadékok közt üregekben, dülő utaknál, hidak alatt leselkedtek a prédára, s eltüntették a föld színéről az áldozatot. Szolcizca község határában ütött tanyát legutóbb a banda. A mesicsi zárdá közelében. Ezen a vidéken támadták meg fényes nappal Kejmann Anna varadi lakosnőt a betyárok. Az utazóli árokból bukkantak elő, leütötték az asszonyt a lábáról s pisztolyt, kést villogtatva a szemé előtt, pénzt követeltek tőle. Az arcauk be volt kormosva s az egyik tűszője kö-

rül volt rakva pisztolyokkal. Az asszony már el volt veszte, de a zárda feől néhány utas közeledett, akiknek láttára a rablók megugrottak. Az erélyes csendőrség azonban késrekerítette őket és most a verseczi járásbírósg börtönében várják büntetésüket.

— A szegedi parasztlégény. Egy kocsmai mulatság alkalmával történt, hogy Ábrahám Ferencz oda izent a csigánynak: hagyja békében a vonót, s aztán odaállt Halász Lajos elé: ki a legény csárdában. Egy kis számadása volt vele, és paraszt volt, nem tudta a módit, hogy ilyenkor lukat szoktak a levegőbe löni. Halász el is fogadta volna a kihívást, s a két hatalmas alak bizonyára életre halálra verekedett volna össze, ha szegedi rendőrök közbe nem léptek volna. Ábrahám azonban sehogy sem akarta elengedni a sátság factiót, micsoda, hát a szegény ember még ki se verekedheti magát. Egyszerre nagy ribillió támadt a kocsmában s bizony a rendőrök kerültek volna alól, ha a szegedi h. kapitány tapintatos szavakkal helyre nem állította volna a rendet.

Táviratok.

Országgyűlés.

I.

A főrendiház ülése május 10-én.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiházban ma folytatották a költségvetés tárgyalását.

Zichy Antal, Gajzágó Salamon, Zelenka Pál, br. Hornig püspök voltak a mai nap szónokai. A mai nap eseménye Szász Károly református püspök igen szép beszéde, amelyben a kormány programját magáévá teszi. — A politikai világban a főrendiház magatartása nagy lehangoltságot kelt, és a nagy közönség bosszankodik azon, hogy a főrendiház ellene mond a liberális eszmék követelmei újításoknak. Nyílt dolognak mondják, hogy a főrendiház magatartásával nem ér célzt.

II.

(A képviselőház ülése május 10-én.)

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban ma a sommás eljárásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták és azt általánosságban elfogadták.

Holló Lajos ellene szólt a javaslatnak, Teleszky István pedig a javaslat mellett mondott beszédet, melyben azonban határozati javaslatot nyújtott be, melyhez a miniszter is hozzájárult.

Ezután a törvényjavaslatot a Teleszky módosítványával általánosságban elfogadták.

Meghiúsult merénylet.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Orsováról szenzációs esemény híre érkezik. E szerint br. Földváry Lajos kertületi csendőrparancsnok szigorú parancsot kapott, hogy a Bulgáriába való átmenetelt ellenőrizze. A csendőrparancsnok 45 csendőrével megszállta a hajóállomásokat, mert híre járt, hogy bolgár emigránsok az átutazó Ferdinánd fejedelem ellen merényletet terveztek. Bulgáriában ez esemény híre óriási izgalmat okozott. A nép szereti fejedelmét s mindenki örül, hogy a tervezett merénylet a fejedelem és boldog araja ellen dugába dőlt. A katonaság éber figyelemmel őrködik s az utakat egész Vidinig megszállva tartja.

Püspök-szentelés.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vassary Kolos hercegprimás e hó 11-én, áldozó csütörtökön szentelt fel Cselka Nándor érseki helynököt. Az ünnepélyt a belvárosi plébánia templomban fogják megtartani, a melyet ez alkalomra fényesen feldíszítettek. Jelen lesz a budapesti lelkészi kar minden tagja.

Ismét párbajok.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A gróf Kálnoky külügyminiszter és báró Atzél Béla közt

lefolyt beszélgetés hírlapi közlése miatt párbajok lesznek. Hadik Barkóczy Endre gróf egy nyilvános társaságban azt jegyezte meg, hogy Atzél Béla bárónak nem lett volna szabad a közte és egy diplomata közt lefolyt beszélgetést olyanok előtt elmondani, a kik azt nyilvánosságra hozták. Atzélnek a megjegyzés fülebe jutott és a löverseny alkalmával azt kérdezte Hadiktól: — Igaz, hogy megjegyzéseket tett a párbeszéd hírlapi közlése miatt?

— Igaz, és ma is inkorrekt dolognak tartom, hogy a dolog nyilvánosságra jött. Erre Atzél kihívta gróf Hadikot. Egy másik párbaja is készült Atzélnek. Gajári Odön a „Nemzet” szerkesztője ugyanis megtámadta őt, egy cikkben ezt írta róla: Ami Atzél Béla bárónak a politikusnak eljárását illeti, e tekintetből a közvélemény ítélete csak is lesújtó lehetne.

Ma délután a fővárosban híre járt, hogy a párbajok nem fognak megtörténni, mert nem akarják a dolgot élesíteni.

A zágrábi érsekség.

Budapest, május 10. (A „Torontál” ered. táv.) Drohobeczky Gyula kőrösi gör. kath. püspök nagy papi kísérettel Rómába ment. Odautazását a zágrábi érsekség megszerzésével kötik össze.

A mosonyi főispán temetése.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Simon Gyulát, Mosony-megye főispánját tegnap temették el nagy részvét mellett. A temetésen Sopron és Mosony megyék tisztikara, Eszterházy főispán, a csernai ciszterciusták voltak jelen. A ravatalt száznál több koszoru borította.

A katona büntetése.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról sürgönyzik, hogy az ottani hadbírósg Klecsák János közkatonát, a ki az aradi vár kazamataiban egyik bajtársát meggyilkolta, ma kötélhalálra ítélte.

Az asszonyok a gyermekekért.

Budapest, május 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sevillában három gyermeket meggyilkoltak. A gyermekek szülői fellázították az asszonyokat a bűnösök ellen. Hétszáz asszony követelte, hogy adják ki nekik a gyilkosokat, ők maguk fognak a gyermek-gyilkosokkal elbánni. Végre is a katonaságnak kellett szétverni az asszonyokat.

Közgazdaság.

Délutáni tőzsde.

Budapest, május 10. (A „Torontál” ered. távirata.) Gábná: Buza tavaszra 8.02—04 — Buza ősrre 8.16—18. — Tengeri máj.—jun. 5.02—04. — Tengeri jul.—aug. 6.10—15. — Káp-r aug.—szept. 15.40—50.—

Érték: Osztrák hitr. 334.80. Magyar hit-r. 391.—. — Magyar aranyjradék —. — Kor. jár. —. — Áll. v. 307.25.—. Déli vasut 211.50. — Rima-murányi 105.—. — Leszámitoló bank-r. —.—

Sertésvásár.

— A budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok távirata, május hó 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hízott sertések: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon. felüli sulyban) 47—48 krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. suly) 47—48 krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban 51—51.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 50.5—51 krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 49—50 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgon felüli sulyban) 47—48 krig. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 47—48.5 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) 48—49 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 47.5—48.5 krig. Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 47.5—48.5 krig. Könnyű (pkint 220 klgig. terjedő sulyban) 46.5—47 krig. Sertéslétszám. 1893. május hó 7-én volt készlet 174,602 drb. 1893. május 8-ik napján felhajtott 818 darab május 2-ik napján elszállított 1674 darab, május 9-én maradt készletben 173,746 darab.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Főmunkatárs: Hoitsy Jenő.

Hirdetések.

Tatarosi

Kőolaj és asfalt részvénytársaság.

Központi iroda:

Budapest, VII. Erzsébet-körut, 48.

Telepek és bányák:

Nagyvárad, Tataros, Mező-Telegd.

Van szerencsénk a nagybecskereki nagyérdemű házi urak becses tudomására hozni, hogy társaságunk a helybeli piacon az aszfaltozási munkákat megkezdte, és hogy járdák, kocsintak, kapualjak, magtárak, pinczék, folyosók, konyhák és terrassok, legkitünőbbnek ismert aszfalt anyagával való aszfaltozását, továbbá nedves lakások szárazzá tételét, új építkezéseknél elszigetelést a saját találmányu és szabadalmazott elszigetelő anyagával a legjutányosabb árak, legelőnyösebb fizetési feltételek és jótállás mellett elvállalja.

Bővebb felvilágosítást ad helybeli képviselőnk **Opolcz Lajos** és a munkálatok helyszínén művezetőnk. (257-6.4)

Tatarosi

Kőolaj és asfalt részvénytársaság.

522. árva szám 1893.

(285—3.3)

Árverési hirdetmény.

Nagybecskerek város árvaszékének 1893. évi május hó 3-án 522. számú határozata folytán ezennel közzétételik, hogy néhai Hegedűs Miklós volt nagybecskereki lakos hagyatékához tartozó és öröklés utján kiskoru Hegedűs Andorra szállott azon szanádi birtokjuttalékokat melyet néhai Hegedűs Miklós, Áldásy Ignác hagyatékából saját jogán örökölt s melyeket Benischko Ottoné szül. Hegedűs Rózától Budapesten 1892. évi február 23-án 74/1892 ügyszám a kiállított közjegyzői okirattal; továbbá Sopsei szül. Hegedűs Adél és Scholcz szül. Theodorovits Iréntől 1892. évi augusztus hó 24-én kelt szerződéssel megvett egyszóval Szanádon levő s a szanádi 38. 175. és 767. számú tjkvben Hegedűs Miklós nevére irt összes birtokjuttalékok 1893. évi május hó 12-én d. e. 9 órakor Nagybecskereken a városi épület II. tanácsnoki irodában tartandó magán árverés utján eladatni fognak a következő feltételek mellett.

1-ször. Árverelni szándékozók tartoznak fenti ingatlanokért már ígért 10010 frtnyi vételári összeget az árverés megkezdése előtt az annak megtartásával kiküldött kezeihez készpénzben letenni.

2-ször. Legtöbbet ígérő vevő köteles a már letett 10010 frtnyi összeg felül és az elérendő legmagasabb ígért között még mutatkozó vételári többletet is leütés után hasonlóul készpénzben az árverés megtartásával meghizott kezeihez letenni.

3-ször. Legtöbbet ígérő vevővel az árverési jegyzőkönyv alapján külön szerződés fog köttetni, melynek költségeit mint szintén vételári illetéket is egyedül vevő sajátjából viselni köteles leend.

4-ször. Legtöbbet ígérő és vevő a megvett ingatlanok azonnali birtoka és hasonlítottába lép a szerződés aláírása után, mely naptól huzza annak minden jövedelmét, de köteles az azután járó állami és községi adót és egyéb azzal összekötött adónemeket és járandóságokat is sajátjából viselni.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi május hó 3-án.

Krsztios János,
polgármester,
mint árvaszéki elnök.

